

ข่าวประชาสัมพันธ์

สถาบันอนาคตไทยศึกษา เสนอ 5 เรื่องที่รัฐควรทำเพื่อลดความเสี่ยงจากภาระหนี้ เน้นการลงทุน 2 ล้านล้านบาทต้องตอบคำถามเรื่อง “ถูกที่” และ “ถูกวิธี”

24 เมษายน 2556 – สถาบันอนาคตไทยศึกษาร่วมกับสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ จัดงานสัมมนาในหัวข้อ “โครงการ 2 ล้านล้านบาท กับอนาคตประเทศไทย” นำเสนอความเห็นต่อการกู้เงิน 2 ล้านล้านบาทเพื่อใช้ในโครงการโครงสร้างพื้นฐานว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อภาระหนี้ของประเทศหรือไม่ โครงการนี้ตอบคำถามในเรื่องของการลงทุนที่ “ถูกที่” และ “ถูกวิธี” หรือไม่ ภาคส่วนต่างๆ มีความเห็นต่อโครงการนี้อย่างไร พร้อมเสนอ 5 สิ่งที่รัฐควรทำเพื่อลดความเสี่ยงทางการคลังของประเทศในอนาคต

ในงานสัมมนานี้ นอกเหนือจากการบรรยายในหัวข้อ “โครงการ 2 ล้านล้านบาท กับอนาคตประเทศไทย : ความเสี่ยงต่อภาระหนี้” แล้ว สถาบันฯ ยังจัดให้มีเวทีเสวนาเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ โดยได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์ ดร. ทนง พิทยะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ คุณบรรยง พงษ์พานิช ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคิน-ภัทร และคุณอิสระ ว่องกุศลกิจ ประธานหอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และประธานกรรมการ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัดบนเวทีดังกล่าว

ดร. เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ประธานกรรมการบริหาร สถาบันอนาคตไทยศึกษา กล่าวบรรยายว่า “โครงการ 2 ล้านล้านบาทเป็นเรื่องที่สังคมและสาธารณชนให้ความสนใจมากในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นโครงการที่ใช้เงินลงทุนมูลค่ามหาศาล เป็นหนี้สาธารณะที่จะเป็นภาระต่องบประมาณของประเทศในอนาคต แต่การที่จะบอกว่าประเทศมีความเสี่ยงจากหนี้สาธารณะที่เกิดขึ้นจากโครงการนี้หรือไม่ เราควรต้องทำความรู้จักกับเรื่องของหนี้สาธารณะให้มากขึ้น จากข่าวที่รายงานเรื่องนี้สาธารณะมักจะเป็นกรนำเสนอดัชนีตามขอบเขตที่กระทรวงการคลังรายงาน แต่ไม่ได้รวมหนี้อีกหลายประเภทที่อาจจะเป็นภาระต่องบประมาณ บ่อยครั้งมีการกล่าวหากว่าสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงเกิน 60% ประเทศไทยจะเกิดวิกฤติทางการคลัง แต่ในความเป็นจริงแล้ว สัดส่วนนี้จะเป็นอย่างไร อาจไม่ใช่เรื่องสำคัญนัก หากประเทศยังมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ สิ่งสำคัญที่เราต้องดูควรเป็นภาระหนี้ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลมากกว่า ”

อยากที่จะยกตัวอย่างของญี่ปุ่นที่มีสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงถึง 224% ซึ่งสูงกว่าสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ของกรีซ แต่ที่ญี่ปุ่นยังไม่เกิดวิกฤตการณ์ทางการคลังอย่างกรีซ เนื่องจากภาระในการชำระหนี้ของญี่ปุ่นยังไม่มากนัก ญี่ปุ่นมีภาระดอกเบี้ยต่อรายได้รัฐบาลที่ 11% ในขณะที่กรีซมีภาระดอกเบี้ยต่อรายได้รัฐบาลสูงถึง 31% สาเหตุที่ภาระการชำระดอกเบี้ยของญี่ปุ่นต่ำกว่ากรีซ เป็นเพราะว่ารัฐบาลญี่ปุ่นเน้นการกู้เงินภายในประเทศซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ ในขณะที่กรีซกลับเน้นการกู้ยืมจากต่างประเทศในอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่า กรีซจึงมีภาระหนี้ที่สูงและนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการคลัง

สำหรับประเทศไทย ภาระหนี้ในปัจจุบันยังไม่น่าห่วง แต่สิ่งที่ต้องระวังก็คือภาระการคลังที่อาจเพิ่มสูงขึ้นจากการดำเนินนโยบายประชานิยม เราอาจจะไม่ประสบวิกฤตการณ์ทางการคลังเหมือนอย่างกรีซ แต่ก็จะมีฐานะทางการเงินที่

อ่อนแอลง เนื่องจากมีภาระหนี้ที่สูงขึ้น ส่งผลให้เล็งงบประมาณที่จะนำไปใช้ในเรื่องอื่นๆ น้อยลง นอกจากนี้ เรา จะอยู่ในภาวะเสี่ยง หากแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในอนาคตสูงขึ้น และหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน เราก็คงจะไม่สามารถรับมือได้” ดร. เศรษฐวุฒิ กล่าวเพิ่มเติม

ดังนั้น ถ้าเราจะต้องกู้เงิน 2 ล้านล้านบาท เราต้องตอบคำถาม 2 ข้อซึ่งได้แก่ หนึ่ง เราลงทุนได้ “ถูกที่” และสอง เรา ลงทุนได้ “ถูกวิธี” หรือไม่ การลงทุนให้ “ถูกที่” หมายถึงการลงทุนในด้านที่ประเทศต้องการ ซึ่งถ้าดูจากอันดับขีด ความสามารถที่ไทยได้รับ เรื่องโครงสร้างพื้นฐานของไทยก็ไม่ได้ดูแย่นัก แต่ด้านที่ประเทศต้องการ เช่นเรื่องนวัตกรรม และพลังงาน กลับไม่ได้รับความสำคัญเท่าใดนัก นอกจากนี้ เรายังต้องลงทุนอย่างคุ้มค่าในโครงการที่ได้รับประโยชน์ หรือมีคุณค่ามากกว่า โครงการ Airport Link เป็นหนึ่งในบทเรียนที่ทำให้เราเห็นถึงการดำเนินโครงการที่คาดการณ์ว่า จะได้ผู้โดยสารจำนวนมาก แต่ในความเป็นจริง ตัวเลขผู้โดยสารที่ใช้บริการกลับน้อยกว่าจำนวนผู้โดยสารคาดการณ์ ถึง 10 เท่า

ส่วนการลงทุนให้ “ถูกวิธี” จะหมายถึง 3 กระบวนการสำคัญในการดำเนินโครงการ ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อจัดสรร งบประมาณ การติดตาม และการประเมินผล ทั้งนี้ หากดูแผนงานของโครงการใหญ่ๆ แบบ 2 ล้านล้านบาท กลับไม่ พบรายละเอียดที่เปิดเผยแก่สาธารณชนเท่าใดนัก หากเป็นโครงการแบบเดียวกันในต่างประเทศ เราจะเห็นการ วิเคราะห์โครงการที่มีรายละเอียดอย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ระบบการติดตามที่เห็นก็เป็นเพียงสิ่งที่บอก ความก้าวหน้าของโครงการเท่านั้น แต่ไม่มีการระบุชื่อผู้รับผิดชอบ สาเหตุของความล่าช้า และกระบวนการตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกแต่อย่างใด อีกทั้งยังไม่มีกระบวนการประเมินผลหลังโครงการเสร็จสิ้นอีกด้วย

ดังนั้น 5 เรื่องที่รัฐบาลควรทำเพื่อลดความเสี่ยงทางการคลังของประเทศ คือ 1) ควรเลือกนโยบายประชานิยมในแบบ ที่ไม่จำกัดวงเงินงบประมาณ 2) ควรบริหารจัดการเงินลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยรัฐควรจะลดขนาดการกู้ยืมและชำระเงินต้นให้มากขึ้น 3) ควรมีการบริหารจัดการที่ชัดเจน ต้อง กำหนดว่าหน่วยงานใดจะทำหน้าที่บริหาร และมีวิธีการบริหารอย่างไร 4) ต้องมีระบบตรวจสอบและประเมินผล สำหรับโครงการภาครัฐที่มีการลงทุนขนาดใหญ่ และ 5) ต้องสร้างกลไกความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบ และกลไกที่มีประสิทธิภาพในการนำผู้ที่เกี่ยวข้องมาลงโทษ เมื่อเกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะจากเจตนาทุจริตหรือ ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” ดร. เศรษฐวุฒิ กล่าวสรุป

สำหรับท่านที่สนใจ สามารถอ่านหรือดาวน์โหลดรายละเอียดแบบสมบูรณ์ของรายงานที่เกี่ยวกับหนี้สาธารณะ และ เอกสารนำเสนอประกอบการสัมมนา จากเว็บไซต์ของสถาบันอนาคตไทยศึกษา (www.thailandfuturefoundation.org)

*****

สถาบันอนาคตไทยศึกษาขอขอบพระคุณสื่อมวลชนทุกท่านที่ช่วยเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ฉบับนี้

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมใดๆ โปรดติดต่อ:

สุนทรี่ ปานนิลวงค์ / ฐานิดา กมลจรัสกิจ

โทร. 02 2645481-3 อีเมล network@thailandff.org

www.thailandfuturefoundation.org